# PÄÄTÖKSET

## NEUVOSTON PÄÄTÖS (YUTP) 2021/1031,

## annettu 24 päivänä kesäkuuta 2021,

## Valko-Venäjän tilanteen johdosta määrättävistä rajoittavista toimenpiteistä annetun päätöksen 2012/642/YUTP muuttamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 29 artiklan,

ottaa huomioon unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Neuvosto hyväksyi 15 päivänä lokakuuta 2012 päätöksen 2012/642/YUTP ([1]) Valko-Venäjään kohdistettavista rajoittavista toimenpiteistä.

(2) Eurooppa-neuvosto antoi 24 ja 25 päivänä toukokuuta 2021 päätelmät, joissa se tuomitsi vahvasti sen, että Ryanairin lento pakotettiin laskeutumaan Minskiin Valko-Venäjälle 23 päivänä toukokuuta 2021 lentoturvallisuuden vaarantaen ja että Valko-Venäjän viranomaiset vangitsivat toimittaja Raman Pratasevitšin ja Sofia Sapegan. Se kehotti neuvostoa hyväksymään uusia kohdennettuja talouspakotteita.

(3) Kyseisien tapahtuman vakavuus huomioon ottaen ja ottaen huomioon vakavien ihmisoikeusrikkomusten voimakkaan lisääntymisen Valko-Venäjällä sekä kansalaisyhteiskuntaan, demokraattiseen oppositioon ja toimittajiin samoin kuin kansallisiin vähemmistöihin kuuluviin henkilöihin kohdistetut väkivaltaiset tukahduttamistoimet olisi hyväksyttävä lisää kohdennettuja talouspakotteita.

(4) Tässä yhteydessä on aiheellista ottaa käyttöön asekauppaa koskevia lisärajoituksia.

(5) Lisäksi on aiheellista kieltää sellaisten laitteiden, teknologian tai ohjelmistojen myynti, toimitus, siirto tai vienti, joiden pääasiallinen käyttötarkoitus on internetin ja matkaviestintä- tai kiinteissä verkoissa tapahtuvien puhelinyhteyksien valvonta tai kuuntelu Valko-Venäjän viranomaisten toimesta tai niiden puolesta.

(6) Myös sotilaskäyttöön tarkoitettujen kaksikäyttötuotteiden myynti, toimitus tai siirto tietyille henkilöille, yhteisöille tai elimille Valko-Venäjällä olisi kiellettävä.

(7) Lisäksi on aiheellista ottaa käyttöön uusia kaupparajoituksia, jotka koskevat öljytuotteita, kaliumkloridia (”potaskaa”) ja tupakkatuotteiden tuotannossa tai valmistuksessa käytettyjä tuotteita.

(8) Valko-Venäjän hallitukselle sekä Valko-Venäjän valtion omistamille rahoituslaitoksille ja -yhteisöille olisi lisäksi asetettava unionin pääomamarkkinoille pääsyä koskevia rajoituksia. Vakuutusten ja jälleenvakuutusten myöntäminen Valko-Venäjän hallitukselle sekä Valko-Venäjän julkisille elimille ja virastoille olisi myös kiellettävä.

(9) Euroopan investointipankille olisi asetettava tiettyjä kieltoja julkisen sektorin hankkeiden osalta. Jäsenvaltioilta olisi myös edellytettävä toimia, joilla ne rajoittavat niiden kansainvälisten kehityspankkien toimintaa Valko-Venäjällä, joiden jäseniä jäsenvaltiot ovat.

(10) Unionin lisätoimet ovat tarpeen tiettyjen toimenpiteiden panemiseksi täytäntöön.

(11) Päätös 2012/642/YUTP olisi näin ollen muutettava tämän mukaisesti,

([1]) Neuvoston päätös 2012/642/YUTP, annettu 15 päivänä lokakuuta 2012, Valko-Venäjän tilanteen johdosta määrättävistä rajoittavista toimenpiteistä (EUVL L 285, 17.10.2012, s. 1).

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

*1 artikla*

Muutetaan päätös 2012/642/YUTP seuraavasti:

1) Kumotaan 2 artiklan 3, 4 ja 5 kohta.

2) Lisätään artiklat seuraavasti:

*”2 b artikla*

1. Kielletään sellaisten laitteiden, teknologian tai ohjelmistojen, jotka on pääasiallisesti tarkoitettu käytettäväksi Valko-Venäjän viranomaisten toimesta tai niiden puolesta internetin ja matkaviestintä- tai kiinteissä verkoissa tapahtuvien puhelinyhteyksien valvontaan tai kuunteluun, myynti, toimitus, siirto tai vienti suoraan tai välillisesti Valko-Venäjällä oleville luonnollisille henkilöille, oikeushenkilöille, yhteisöille tai elimille tai käytettäväksi Valko-Venäjällä, mukaan lukien kaikenlaisten televiestinnän tai internetin valvontaan tai kuunteluun liittyvien palvelujen tarjoaminen, sekä rahoitusavun ja teknisen avun tarjoaminen tällaisten laitteiden tai ohjelmistojen asentamiseen, käyttöön tai päivittämiseen jäsenvaltioiden kansalaisten toimesta tai jäsenvaltioiden alueelta.

2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat antaa luvan 1 kohdassa tarkoitettujen laitteiden, teknologian tai ohjelmistojen myyntiin, toimitukseen, siirtoon tai vientiin, mukaan lukien kaikenlaisten televiestinnän tai internetin valvontaan tai kuunteluun liittyvien palvelujen tarjoaminen sekä niihin liittyvä rahoitusapu ja tekninen apu, jos niillä on perusteltu syy todeta, että Valko-Venäjän hallitus, julkiset elimet, yhtiöt tai virastot taikka niiden puolesta tai johdolla toimivat luonnolliset henkilöt, oikeushenkilöt tai yhteisöt eivät käyttäisi kyseisiä laitteita, teknologiaa ja ohjelmistoja sortotoimiin.

Asianomaisen jäsenvaltion on ilmoitettava muille jäsenvaltioille ja komissiolle tämän kohdan nojalla annetusta luvasta kahden viikon kuluessa luvan antamisesta.

3. Unioni toteuttaa tarvittavat toimenpiteet määrittääkseen, mitkä tuotteet kuuluvat tämän artiklan soveltamisalaan.

*2 c artikla*

1. Kielletään neuvoston asetuksen (EY) N:o 428/2009 ([2])liitteessä I lueteltujen kaksikäyttötuotteiden ja -teknologian suora tai välillinen myynti, toimitus, siirto tai vienti sotilaallista käyttöä varten Valko-Venäjälle tai sotilaalliselle loppukäyttäjälle Valko-Venäjällä jäsenvaltioiden kansalaisten toimesta tai jäsenvaltioiden alueelta käsin taikka jäsenvaltioiden lippua käyttäviä aluksia tai ilma-aluksia käyttäen riippumatta siitä, ovatko tällaiset tuotteet ja teknologia peräisin jäsenvaltioiden alueelta.

2. Kielletään

a) edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin tuotteisiin ja teknologiaan liittyvän sekä kyseisten tuotteiden ja teknologian toimitukseen, valmistamiseen, huoltoon ja käyttöön liittyvän teknisen avun, välityspalvelujen tai muiden palvelujen tarjoaminen suoraan tai välillisesti Valko-Venäjällä oleville luonnollisille henkilöille, oikeushenkilöille, yhteisöille tai elimille, sotilaskäyttöön Valko-Venäjällä tai Valko-Venäjällä olevalle sotilaalliselle loppukäyttäjälle;

b) edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin tuotteisiin ja teknologiaan liittyvän rahoituksen tai rahoitusavun, myös erityisesti avustusten, lainojen ja vientiluottovakuutusten, myöntäminen kyseisten tuotteiden ja teknologian myyntiin, toimitukseen, siirtoon tai vientiin tai niihin liittyvän teknisen avun, välityspalvelujen tai muiden palvelujen tarjoamiseen suoraan tai välillisesti Valko-Venäjällä oleville luonnollisille henkilöille, oikeushenkilöille, yhteisöille tai elimille, sotilaskäyttöön Valko-Venäjällä tai Valko-Venäjällä olevalle sotilaalliselle loppukäyttäjälle.

3. Edellä 1 ja 2 kohdassa säädetyt kiellot eivät vaikuta ennen 25 päivää kesäkuuta 2021 tehtyjen sopimusten tai tällaisten sopimusten täytäntöön panemiseksi tarvittavien liitännäissopimusten täytäntöönpanoon.

([2]) Neuvoston asetus (EY) N:o 428/2009, annettu 5 päivänä toukokuuta 2009, kaksikäyttötuotteiden vientiä, siirtoa, välitystä ja kauttakulkua koskevan yhteisön valvontajärjestelmän perustamisesta (EUVL L 134, 29.5.2009, s. 1).

*2 d artikla*

1. Kielletään asetuksen (EY) N:o 428/2009 liitteeseen I merkittyjen kaksikäyttötuotteiden ja -teknologian suora tai välillinen myynti, toimitus, siirto tai vienti tämän päätöksen liitteessä II luetelluille henkilöille, yhteisöille tai elimille Valko-Venäjällä jäsenvaltioiden kansalaisten toimesta tai jäsenvaltioiden alueelta käsin taikka jäsenvaltioiden lippua käyttäviä aluksia tai ilma-aluksia käyttäen riippumatta siitä, ovatko tällaiset tuotteet ja teknologia peräisin jäsenvaltioiden alueelta.

2. Kielletään

a) edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin tuotteisiin ja teknologiaan liittyvän sekä kyseisten tuotteiden ja teknologian toimitukseen, valmistamiseen, huoltoon ja käyttöön liittyvän teknisen avun, välityspalvelujen tai muiden palvelujen tarjoaminen suoraan tai välillisesti liitteessä II luetelluille luonnollisille henkilöille, oikeushenkilöille, yhteisöille tai elimille Valko-Venäjällä;

b) edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin tuotteisiin ja teknologiaan liittyvän rahoituksen tai rahoitusavun, myös erityisesti avustusten, lainojen ja vientiluottovakuutusten, myöntäminen kyseisten tuotteiden ja teknologian myyntiin, toimitukseen, siirtoon tai vientiin tai niihin liittyvän teknisen avun, välityspalvelujen tai muiden palvelujen tarjoamiseen suoraan tai välillisesti liitteessä II luetelluille luonnollisille henkilöille, oikeushenkilöille, yhteisöille tai elimille Valko-Venäjällä.

3. Edellä 1 ja 2 kohdassa säädetyt kiellot eivät vaikuta ennen 25 päivää kesäkuuta 2021 tehtyjen sopimusten tai tällaisten sopimusten täytäntöön panemiseksi tarvittavien liitännäissopimusten täytäntöönpanoon eivätkä sellaisen avun tarjoamiseen, joka on tarpeen olemassa olevien voimavarojen ylläpidolle ja turvallisuudelle unionissa.

4. Edellä 1 ja 2 kohdassa säädettyjä kieltoja ei sovelleta sellaisten kaksikäyttötuotteiden ja -teknologian vientiin, myyntiin, toimitukseen tai siirtoon eikä niihin liittyvään teknisen avun tai rahoitusavun tarjoamiseen, jotka on tarkoitettu olemassa olevien siviilikäyttöön tarkoitettujen ydinvoimavarojen huoltoon ja turvallisuuteen, muuhun kuin sotilaalliseen käyttöön tai muita kuin sotilaallisia loppukäyttäjiä varten.

*2 e artikla*

1. Kielletään tupakkatuotteiden tuotannossa tai valmistuksessa käytettyjen tuotteiden suora tai välillinen myynti, toimitus, siirto tai vienti luonnollisille henkilöille, oikeushenkilöille, yhteisöille tai elimille Valko-Venäjällä tai käytettäväksi Valko-Venäjällä jäsenvaltioiden kansalaisten toimesta tai jäsenvaltioiden alueelta käsin taikka jäsenvaltioiden lippua käyttäviä aluksia tai ilma-aluksia käyttäen riippumatta siitä, ovatko tällaiset tuotteet peräisin jäsenvaltioiden alueelta.

2. Unioni toteuttaa tarvittavat toimenpiteet määrittääkseen, mitkä tuotteet kuuluvat tämän artiklan soveltamisalaan.

3. Edellä 1 kohdassa säädetyt kiellot eivät vaikuta ennen 25 päivää kesäkuuta 2021 tehtyjen sopimusten tai tällaisten sopimusten täytäntöön panemiseksi tarvittavien liitännäissopimusten täytäntöönpanoon.

*2 f artikla*

1. Kielletään öljytuotteiden osto, tuonti tai siirto Valko-Venäjältä.

2. Kielletään 1 kohdassa tarkoitettuihin kieltoihin liittyvän teknisen avun tai koulutuksen tarjoaminen, rahoituksen tai rahoitustuen, mukaan lukien johdannaiset, sekä mainittuihin kieltoihin liittyvien vakuutusten ja jälleenvakuutusten myöntäminen suoraan tai välillisesti.

3. Unioni toteuttaa tarvittavat toimenpiteet määrittääkseen, mitkä tuotteet kuuluvat tämän artiklan soveltamisalaan.

4. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuja kieltoja ei sovelleta sellaisten öljytuotteiden ostoihin Valko-Venäjällä, jotka ovat tarpeen ostajan olennaisten tarpeiden tyydyttämiseksi Valko-Venäjällä tai humanitaarisiin hankkeisiin Valko-Venäjällä.

5. Edellä 1 ja 2 kohdassa säädetyt kiellot eivät vaikuta ennen 25 päivää kesäkuuta 2021 tehtyjen sopimusten tai tällaisten sopimusten täytäntöön panemiseksi tarvittavien liitännäissopimusten täytäntöönpanoon.

*2 g artikla*

1. Kielletään kaliumkloridin (”potaskan”) osto, tuonti tai siirto Valko-Venäjältä.

2. Unioni toteuttaa tarvittavat toimenpiteet määrittääkseen, mitkä tuotteet kuuluvat tämän artiklan soveltamisalaan.

3. Edellä 1 kohdassa säädetyt kiellot eivät vaikuta ennen 25 päivää kesäkuuta 2021 tehtyjen sopimusten tai tällaisten sopimusten täytäntöön panemiseksi tarvittavien liitännäissopimusten täytäntöönpanoon.

*2 h artikla*

Kielletään suora tai välillinen osto, myynti, sijoituspalvelujen tarjoaminen tai liikkeeseenlaskussa avustaminen tai kaikenlainen muu käsittely, jonka kohteena ovat sellaiset siirtokelpoiset arvopaperit ja rahamarkkinavälineet, joiden maturiteetti on yli 90 päivää ja jotka on laskettu liikkeeseen 29 päivän kesäkuuta 2021 jälkeen ja joiden liikkeeseenlaskijana on

a) Valko-Venäjän tasavalta, sen hallitus, sen julkisyhteisöt, yhtiöt tai virastot;

b) liitteessä III luetellut merkittävät rahoituslaitokset tai muut laitokset, jotka ovat sijoittautuneet Valko-Venäjälle ja ovat yli 50-prosenttisesti julkisomisteisia tai julkisessa määräysvallassa 29 päivänä kesäkuuta 2021*;

c) unionin ulkopuolelle sijoittautunut oikeushenkilö, yhteisö tai elin, jonka omistusoikeuksista liitteessä III lueteltu yhteisö omistaa suoraan tai välillisesti yli 50 prosenttia;

d) tämän artiklan c alakohdassa tarkoitetun tai liitteessä III luetellun oikeushenkilön, yhteisön tai elimen puolesta tai johdolla toimiva oikeushenkilö, yhteisö tai elin.

*2 i artiklassa*

1. Kielletään sellaisen järjestelyn tekeminen suoraan tai välillisesti tai sellaisen järjestelyn osana toimiminen suoraan tai välillisesti, jossa myönnetään 29 päivän kesäkuuta 2021 jälkeen uusia lainoja tai luottoja, joiden maturiteetti on yli 90 päivää, seuraaville:

a) Valko-Venäjän tasavalta, sen hallitus, sen julkisyhteisöt, yhtiöt tai virastot;

b) liitteessä III luetellut merkittävät rahoituslaitokset tai muut laitokset, jotka ovat sijoittautuneet Valko-Venäjälle ja ovat yli 50-prosenttisesti julkisomisteisia tai julkisessa määräysvallassa 29 päivänä kesäkuuta 2021*;

c) unionin ulkopuolelle sijoittautunut oikeushenkilö, yhteisö tai elin, jonka omistusoikeuksista liitteessä III lueteltu yhteisö omistaa suoraan tai välillisesti yli 50 prosenttia;

d) tämän artiklan c alakohdassa tarkoitetun tai liitteessä III luetellun oikeushenkilön, yhteisön tai elimen puolesta tai johdolla toimiva oikeushenkilö, yhteisö tai elin.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettua kieltoa ei sovelleta lainoihin tai luottoihin, joiden erityisenä ja dokumentoituna tavoitteena on tarjota rahoitusta sellaiseen unionin ja jonkin kolmannen valtion väliseen tavaroiden ja muiden kuin rahoituspalvelujen tuontiin tai vientiin, jota kiellot eivät koske, mukaan lukien sellaisiin muusta kolmannesta valtiosta hankittaviin tavaroihin ja palveluihin liittyvät menot, jotka ovat tarpeen vienti- tai tuontisopimusten täytäntöönpanoa varten.

3. Jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi myös antaa luvan 1 kohdassa tarkoitettuun lainojen tai luottojen myöntämiseen tai niiden osana toimimiseen asianmukaisiksi katsomiinsa ehdoin, jos se on todennut, että

a) asianomaisten toimien tarkoituksena on antaa Valko-Venäjän siviiliväestölle tukea, kuten humanitaarinen apu, ympäristöhankkeet ja ydinturvallisuus; tai laina tai luotto on tarpeen, jotta voidaan noudattaa oikeudellisia tai lakisääteisiä vähimmäisvaranto- tai vastaavia velvoitteita sellaisten vakavaraisuus- ja likviditeettikriteerien täyttämiseksi, jotka koskevat unionin rahoituslaitosten enemmistöomistuksessa olevia rahoitusyhteisöjä Valko-Venäjällä; ja

b) asianomaisiin toimiin taikka lainaan tai luottoon ei sisälly varojen tai taloudellisten resurssien asettamista suoraan tai välillisesti 4 artiklassa tarkoitettujen henkilöiden, yhteisöjen tai elinten saataville tai hyödynnettäväksi.

Toimivaltaisen viranomaisen on a ja b alakohdassa säädettyjä edellytyksiä soveltaessaan vaadittava riittävät tiedot annetun luvan käytöstä, mukaan lukien tiedot asianomaisten toimien tarkoituksesta ja osapuolista.

Asianomaisen jäsenvaltion on ilmoitettava muille jäsenvaltioille ja komissiolle kaikista tämän artiklan nojalla annetuista luvista kahden viikon kuluessa niiden antamisesta.

4. Edellä 1 kohdassa säädettyä kieltoa ei sovelleta ennen 25 päivää kesäkuuta 2021 tehtyjen sopimusten mukaisiin nostoihin tai maksusuorituksiin edellyttäen, että seuraavat edellytykset täyttyvät:

a) kaikista tällaisia nostoja tai maksusuorituksia koskevista ehdoista

   i) sovittiin ennen 25 päivää kesäkuuta 2021; ja

   ii) niitä ei ole muutettu tuona päivänä eikä sen jälkeen; ja

b) ennen 25 päivää kesäkuuta 2021* on vahvistettu sopimuksenmukainen erääntymispäivä kaikkien saataville asetettujen varojen täysimääräistä takaisinmaksua varten sekä määräpäivä kaikkien sopimuksenmukaisten sitoumusten, oikeuksien ja velvoitteiden lakkaamista varten; edellä a alakohdassa tarkoitettujen nostojen ja maksusuoritusten ehtoihin kuuluvat määräykset, jotka koskevat kunkin noston tai maksusuorituksen takaisinmaksuaikaa, sovellettavaa korkoa tai koron laskentatapaa sekä nostojen ja enimmäismäärää.

*2 j artikla*

Kielletään vakuutusten tai jälleenvakuutusten myöntäminen

a) Valko-Venäjän hallitukselle, sen julkisyhteisöille, yhtiöille tai virastoille;

b) luonnollisille henkilöille, oikeushenkilöille, yhteisöille tai elimille, jotka toimivat a alakohdassa tarkoitetun oikeushenkilön, yhteisön tai elimen puolesta tai johdolla.

*2 k artikla*

Kielletään tietoinen ja tarkoituksellinen osallistuminen toimiin, joiden suorana tai välillisenä tavoitteena tai seurauksena on 2 c, 2 d, 2 e, 2 f, 2g, 2 h, 2 i ja 2 j artiklassa säädettyjen kieltojen kiertäminen.

*2 l artikla*

Edellä 2 i artiklassa säädettyjen kieltojen lisäksi kielletään

a) se, että Euroopan investointipankki (EIP) suorittaa lainaeriä tai muita maksuja osana Valko-Venäjän tasavallan tai minkä tahansa sen viranomaisen ja EIP:n välisiä olemassa olevia sopimuksia tai niihin liittyen;

b) se, että EIP jatkaa mitä tahansa olemassa olevaa teknisen avun palvelusopimusta, joka on tehty a alakohdassa tarkoitettujen sopimusten mukaisesti rahoitettuja hankkeita varten ja jonka on tarkoitus hyödyttää suoraan tai välillisesti Valko-Venäjän tasavaltaa tai mitä tahansa sen viranomaista ja joka on tarkoitus panna täytäntöön Valko-Venäjällä.

*2 m artikla*

Jäsenvaltioiden on ryhdyttävä tarvittaviin toimiin, joilla rajoitetaan sellaisten monenvälisten kehityspankkien, erityisesti Kansainvälisen jälleenrakennus- ja kehityspankin ja Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin, toimintaa Valko-Venäjällä, joiden jäseniä ne ovat, myös äänestämällä uusia lainoja tai muita rahoitusmuotoja vastaan 2 i artiklassa mainituille tahoille, lukuun ottamatta sen 2 ja 3 kohdassa mainittuja, ja vaikuttamatta hankkeisiin, joilla rahoitetaan yksityisen sektorin tukea pienille ja keskisuurille yrityksille.”

3) Muutetaan liite tämän päätöksen liitteen mukaisesti.

*2 artikla*

Tämä päätös tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä 24 päivänä kesäkuuta 2021.

*Neuvoston puolesta*
*Puheenjohtaja*
A. P. ZACARIAS

*LIITE*

1. Muutetaan päätöksen 2012/642/YUTP liite liitteeksi I.

2. Lisätään seuraavat liitteet:

*”LIITE II*

**LUETTELO 2 D ARTIKLASSA TARKOITETUISTA OIKEUSHENKILÖISTÄ, YHTEISÖISTÄ TAI ELIMISTÄ**

*LIITE III*

**LUETTELO 2 H JA 2 I ARTIKLASSA TARKOITETUISTA OIKEUSHENKILÖISTÄ, YHTEISÖISTÄ TAI ELIMISTÄ**

Belarusbank

Belinvestbank (Valko-Venäjän kehitys- ja jälleenrakennuspankki)

Belagroprombank”.